

Tazza met reliëfmedaillon Mucius Scaevola, Anthoni Beijs - Gabriel II Dijck, 1561-1562, Antwerpen - België, Collectie stad Antwerpen, DIVA, S60/120 © Hugo Maertens

Twintig nieuw erkende topstukken bij het DIVA museum

Zeldzame en onmisbare juwelen en zilveren objecten

Na de heropening eerder dit jaar met een vernieuwde vaste expo heeft het museum voor diamant, juwelen en zilver nog een bijkomende reden om te vieren. Liefst 20 objecten en ensembles uit DIVA's collectie kregen het topstukkenstatuut toegekend.

Op 21 maart 2023 stelde Jan Jambon, minister-president en Vlaams minister van Cultuur, een [zilveren toiletensemble met Brusselse merken](#) voor als nieuw

topstuk bij DIVA, het museum voor diamant juwelen en zilver. Ondertussen werden op 23 maart, 15 en 21 juni 2023 negentien andere items of ensembles in het beheer van DIVA aan de Topstukkenlijst toegevoegd, wat het totaal op twintig brengt. Het museum is bijzonder trots dat het sinds de heropening in maart deze topstukken opnieuw in volle glorie met het publiek kan delen.

*"Het Topstukkendecreet geeft Vlaanderen de kans om stelselmatig cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang te verwerven, beschermen, bestuderen, bewaren en tentoon te stellen aan een breed publiek. De opname van deze twintig objecten op de Topstukkenlijst is een erkenning voor het gevoerde aankoop-, onderzoeks- en tentoonstellingsbeleid van het museum dat in deze kan rekenen op tal van stakeholders, in het bijzonder de Vlaamse overheid en de Koning Boudewijnstichting", zo vertelt **minister-president en Vlaams minister van Cultuur Jan Jambon**.*

*"In DIVA's vaste expo maakt de bezoeker een reis van de mijn tot het eindproduct. Met de twintig nieuwe erkende topstukken maakt hij ook een reis van het verleden naar het heden. Twaalf van deze zeldzame en onmisbare objecten of ensembles behoren tot de collectie van de stad Antwerpen. Ik ben fier dat de stad een steentje bijdraagt aan dit historisch verhaal en het toegankelijk houden van ons cultureel erfgoed mee ondersteunt", vertelt **Antwerps schepen voor Cultuur Nabilla Ait Daoud**.*

Zeldzaam Antwerps zilver

Binnen het acquisitiebeleid van het DIVA museum gaat veel aandacht naar het hoogste zeldzame 16de-eeuwse Antwerps zilver. Naast de [uilenbeker](#), die van 31 oktober 2023 tot en met 25 februari 2024 in de expo *Zeldzaam en onmisbaar*. Topstukken uit Vlaamse collecties in het MAS te zien zal zijn, werden ook twee uitzonderlijke [tazza's](#) of [drinkschalen](#) erkend, waarvan één ooit de inzet was van

een loterij. De identificatie van de tot op heden anonieme Antwerpse edelsmeden die deze prachtstukken realiseerden vormt het onderwerp van verder onderzoek. Deze voorwerpen hebben naast een grote artistieke en cultuurhistorische waarde ook een hoge ijkwaarde.

*“Bij DIVA zijn we bijzonder trots op onze twintig topstukken of -ensembles. Het is een voorrecht om ze te beheren, nader te onderzoeken en te delen met het publiek, zowel vandaag als in de verre toekomst”, aldus **Wim Nys, Hoofd collectie en onderzoek DIVA.***

Van de oudheid tot de 19de eeuw

Een in 2001 opgegraven [Romeinse ring](#), eigendom van de Provincie Antwerpen, is nog tot eind juli te zien in de tentoonstelling *EIGEN/AARDIG – Kunst en Archeologie in Dialoog* en wordt daarna terug geïntegreerd in DIVA's vaste expo, waar die de confrontatie aangaat met zowel historisch als hedendaagse toepassing van de granulatietechniek.

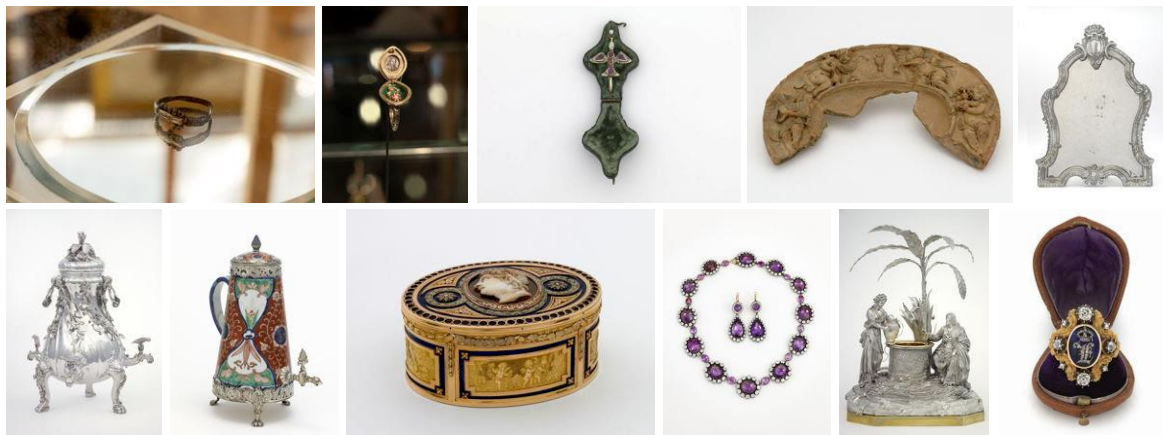
Een [clusterring met miniatuurportret](#) en een [heilige Geesthanger](#), beiden afgewerkt met email en edelstenen, en een terracottamodel of [bozzetto](#) voor een ampullenblad, toegeschreven aan Artus II Quellinus, stammen uit de 17de eeuw. Deze zeldzame objecten zijn zowel vanuit typologisch als technisch en artistiek perspectief belangrijke cultuurgoederen.

De [zilveren toiletspiegel](#) van de familie van Susteren, eigenaars van het kasteel van 's Gravenwezel en een stadspaleis op de Meir, is een vroeg Antwerps rococovoorbeeld, terwijl de [driekraantjeskan](#) vervaardigd door de Antwerpse zilversmid Jan Baptiste Cassé en een [kraantjeskan](#) in Japans porselein met zilveren monturen van Marie-Jeanne Husson uit Oudenaarde vanuit meerdere oogpunten uitzonderlijke *à la mode* voorbeelden zijn voor de jaren 1760.

Een [gouden Parijse snuifdoos](#) met ingewerkte camee uit de verzameling Smidt van Gelder werd in 1769-1771 door Robert-Joseph Auguste vervaardigd. Van deze *orfèvre ordinaire du Roi*, afkomstig uit Bergen, zijn amper zeven snuifdozen bekend waaronder in het Louvre (Parijs), het MET (New York), het V&A Museum (Londen) en de Hermitage (Sint-Petersburg).

Voor de 19de eeuw werden enkele hoogst uitzonderlijke historische voorwerpen met koninklijke en keizerlijke insteek op de topstukkenlijst opgenomen.

Een [parure](#) met amethisten en briljanten is een geschenk van keizer Napoleon aan gravin Vilain XIII, dat zij op haar beurt aan de kerk van Bazel geofferd heeft en nu in de vaste expo van DIVA te zien is. Het [wijwatervat](#) met de voorstelling van Christus en de Samaritaanse vrouw bij de waterput was ooit eigendom van koning Leopold I en werd in 1833 vervaardigd door Jan Pieter Antoon Verschuylen, een uitmuntende zilverdrijver uit Antwerpen. Tot slot, een [ring](#) die door Leopold I besteld werd bij de Brusselse hofleverancier Jean Baptiste Dees en in 1835 aan Gérard Waefelaer werd geschonken is een uitzonderlijk goed gedocumenteerd en zeldzaam voorbeeld van de Belgische juweelkunst uit de eerste helft van de 19de eeuw.

Internationale uitstraling

De organisatie van internationale tentoonstellingen in de 19de eeuw vormde een stimulans voor juweliers en zilverbedrijven om hun technisch kunnen te etaleren of zich artistiek en commercieel te profileren. De [broche 'Couronne pompadour'](#) van de uit Luik afkomstige Parijse juwelier Oscar Massin en

de [bierpul](#) met Tenierssscènes van Jean Dufour et Frères zijn daarvan schitterende voorbeelden.

Een andere ontwerper met internationale status is Henry van de Velde, van wie het museum een zeldzame **sauskom** bezit. Van de Velde tekende het ontwerp tijdens zijn verblijf in Weimar. In 1903 werd dit model in productie gebracht door de firma Koch & Bergfeld en door hofjuwelier Theodor Müller verkocht.

Van Wolfers Frères uit Brussel, waarvan DIVA een deel van het omvangrijke archief beheert, werden [twee ovale schotels](#) van het model *Gioconda* als topstuk erkend. Deze schotels ontworpen door Philippe Wolfers zijn de enige overgebleven restanten van het servies dat in 1925 effectief op de *Exposition des arts décoratifs et industriels modernes* in Parijs getoond werd. Ook het [tafelmiddenstuk](#) *Ondine* met een beeld van Marcel Wolfers en bijhorende [kandelabers](#) van Wolfers Frères die voor de eretafel van het Belvédère op Expo '58 werden gerealiseerd, kregen als één geheel de status van topstuk. De ontwerptekeningen voor beide ensembles maken eveneens deel uit van DIVA's collectie.

De bezoeker kan iedere dag behalve woensdag een bezoek brengen aan DIVA's vaste expo *A Brilliant Story* en de topstukken in het museum op de Antwerpse Suikerrui.

